

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Den lille Pige med Svovlstikkerne.

Citation: Andersen, H. C.: "Den lille Pige med Svovlstikkerne.", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. II kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 153. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr02val-shoot-workid79632/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. II kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

[29] Den lille Pige med Svovlstikkerne.

(Dette Eventyr har været udført i »Dansk Folkekalenders for 1848.')

[31] Det var saa grueligt koldt; det sneede og det begyndte at blive mørk Aften; det var ogsaa den sidste Aften i Aaret, Nytaars-
5 aften. I denne Kulde og i dette Mørke gik paa Gaden en lille, fattig Pige med bart Hoved og nøgne Fødder; ja hun havde jo rigtignok havt Tøfler paa, da hun kom hjemme fra; men hvad kunde det hjælpe! det var meget store Tøfler, hendes Moder havde sidst brugt dem, saa store vare de, og dem tabte den Lille,
10 da hun skyndte sig over Gaden, i det to Vogne foer saa grueligt stærkt forbi; den ene Tøffel var ikke at finde og den anden løb en Dreng med; han sagde, at den kunde han bruge til Vugge, naar han selv fik Børn.

Der gik nu den lille Pige paa de nøgne smaa Fødder, der vare
15 røde og blaa af Kulde; i et gammelt Forklæde holdt hun en Mængde Svovlstikker og eet Bundt gik hun med i Haanden; Ingen havde den hele Dag kjøbt af hende; Ingen havde givet hende en lille Skilling; sulten og forfrossen gik hun og saae saa forkrævet ud, den lille Stakkel! Sneefnökkene faldt i hendes lange
[32] gule Haar, der kryllede saa smukt om Nakken, men den Stads tænkte hun rigtignok ikke paa. Ud fra alle Vinduer skinnede

m Holger Lange-Petersens samling MS 309, Kgl. Bibl. 1 bl. renskrift. Aftrykt med variantapparat og sidelebende A-text i: Erik Dal: Den lille Pige med Svovlstikkerne. Træk af et eventyrs forhistorie og skæbne, 1986, s. 8 ff. Det er uklart, om m er trykmanuskript for O; O må anses som forlæg for A (med rettelser) og repræsenterer det blad 6, som mangler i folieringen, når man ser bare fra fejltællingen af Vandråaben's delteel.

O Dansk Folkekalender for 1846, udg. af Fred. Frølund, s. 125-31. Udkom dec. 1845. Hertil 1 ill. af J. Th. Lundbye, træskåret af H. C. Henningsberg og opr. trykt andetsteds, se Bibl. 236 og ovennævnte bog.

A NE 5-48 s. 29-31.

B EP-50 s. 384-87 m. 2 ill. B* EP-54.

C SS 29-55 s. 168-71.

D EHP 2-63 s. 68-72.

? kom] gik mO. 10 over] ud over U, over D. 19 forkræet] forkrævet m. H. Topsøe-Jensen foreslår forkræet. - Sneefnökkene] Sneefnuggene D. 20 Stads] m. Skade fejl O, Stads A.

Lysene og saa lugtede der i Gaden saa deiligt af Gaasesteg; det var jo Nytaarsaften, ja det tænkte hun paa.

Henne i en Krog mellem to Huse, det ene gik lidt mere frem i Gaden end det andet, der satte hun sig og krøb sammen; de smaa Been havde hun trukket op under sig, men hun frøs endnu mere og hjem turde hun ikke gaae, hun havde jo ingen Svovlstikker solgt, ikke faaet en eneste Skilling, hendes Fader vilde slaae hende og koldt var der ogsaa hjemme, de havde kun Taget lige over dem og der peeb Vinden ind, skjøndt der var stoppet Straa og Klude i de største Sprækker. Hendes smaa Hænder vare næsten ganske døde af Kulde. Ak! en lille Svovlstikke kunde gjøre godt. Turde hun bare trække een ud af Bundtet, stryge den mod Væggen og varme Fingrene. Hun trak een ud, »ritsch!« hvor sprødede den, hvor brændte den! det var en varm, klar Lue, ligesom et lille Lys, da hun holdt Haanden om den; det var et underligt Lys! Den lille Pige syntes hun sad foran en stor Jernkakkelovn med blanke Messingkugler og Messingtrømler; Ilden brændte saa velsignet, varmede saa godt! nei, hvad var det! – Den Lille strakte allerede Fødderne ud for ogsaa at varme Gæse, – da slukkedes Flammen, Kakkelovnen forsvandt, – hun sad med en lille Stump af den udbrændte Svovlstikke i Haanden. [33]

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og hvor Skindet faldt paa Muren, blev denne gjenemsigtig, som et Flor; hun saae lige ind i Stuen, hvor Bordet stod dækket med en skinnende hvid Dug, med fint Porcelain, og deiligt dampede den stegte Gaas, fyldt med Svødske og Æbler! og hvad der endnu var prægtigere, Gassen sprang fra Fadet, vraltede hen af Gulvet med Gaffel og Kniv i Ryggen; lige hen til den fattige Pige kom den; da slukkedes Svovlstikken og der var kun den tykke, kolde Muur at see. 30

Hun tænkte en ny. Da sad hun under det deiligste Juletræ; det var endnu større og mere pyntet, end det hun gjennem Glasdøren havde seet hos den rige Kjøbmand, nu sidste Juul; tusinde Lys brændte paa de grønne Grene og brogede Billeder, som de der pynte Boutikvinduene, saae ned til hende. Den Lille strakte begge Hænder i Veiret – da slukkedes Svovlstikken; de mange Julelys gik høiere og høiere, hun saae de vare nu de klare Stjerner, een af dem faldt og gjorde en lang Ildstriben paa Himlen.

»Nu dør der Een!« sagde den Lille, for gamle Mormoer, som

12 Bundtet] Buntet m, Bundet 0. 16 underligt] underlig 0 (da hun ... underligt Lys mgl. (sej afskrift?) m). 22 strøget] stragen m0. 27 af] ad B.

var den eneste, der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: naar en Stjerne falder, gaaer der en Sjæl op til Gud.

[34] Hun strøg igjen mod Muren en Svovlstikke, den lyste rundt om, og i Glaråsen stod den gamle Mormoer, saa klar, saa skinnende, saa mild og velsignet.

»Mormoer!« raabte den Lille, »O tag mig med! jeg veed, Du er borte, naar Svovlstikken gaaer ud; borte ligesom den varme Kakkelovn, den delige Gaasesteg og det store velsignede Juletræ!« – og hun strøg ihast den hele Rest Svovstikker, der var i Bundtet, hun vilde ret holde paa Mormoer; og Svovlstikkerne lyste med en saadan Glands, at det var klarere end ved den lyse Dag. Mormoer havde aldrig før været saa smuk, saa stor; hun løfteede den lille Pige op paa sin Arm, og de fløj i Glands og Glæde, saa højt, saa højt; og der var ingen Kulde, ingen Hunger, ingen Angst, – de vare hos Gud!

Men i Krogen ved Huset sad i den kolde Morgenstund den lille Pige med røde Kinder, med Smil om Munden – død, frosset ihjel den sidste Aften i det gamle Aar. Nytaarsmorgen gik op over det lille Liig, der sad med Svovlstikkerne, hvoraf et Knippe var næsten brændt. Hun har villet varme sig! sagde man; Ingen vidste, hvad smukt hun havde seet, i hvilken Glands hun med gamle Mormoer var gaaet ind til Nytaars Glæde!

16 Angst] Angest B. 21 næsten brændt] brændt m0. Under teksten H. C. Andersen. m0.